

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ
KHOA CÔNG NGHỆ THÔNG TIN**

TRẦN VĂN THOẠI

**XÂY DỰNG KHO DỮ LIỆU
LIÊN KẾT MỞ (LOD) THÔNG TIN
DU LỊCH DBSCL BẰNG CÁCH
TRÍCH XUẤT DỮ LIỆU TỪ WIKIPEDIA**

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP ĐẠI HỌC

Ngành: Công nghệ Thông tin

Mã số ngành: 7480201

Tháng 6-2024

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ
KHOA CÔNG NGHỆ THÔNG TIN**

TRẦN VĂN THOẠI

MSSV: 201065

LỚP: DH20TIN02

**XÂY DỰNG KHO DỮ LIỆU
LIÊN KẾT MỞ (LOD) THÔNG TIN
DU LỊCH ĐBSCL BẰNG CÁCH
TRÍCH XUẤT DỮ LIỆU TỪ WIKIPEDIA**

**KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP ĐẠI HỌC
NGÀNH CÔNG NGHỆ THÔNG TIN**

Mã số ngành: 7480201

**CÁN BỘ HƯỚNG DẪN
ThS. TRẦN VĂN THIỆN**

Tháng 6-2024

CHẤP THUẬN CỦA HỘI ĐỒNG

Khóa luận “Xây dựng kho dữ liệu liên kết mở (LOD) thông tin du lịch ĐBSCL bằng cách trích xuất dữ liệu từ Wikipedia”, do sinh viên Trần Văn Thoại thực hiện dưới sự hướng dẫn của ThS. Trần Văn Thiện. Khóa luận đã báo cáo và được Hội đồng chấm khóa luận thông qua ngày 28/06/2024.

Ủy viên

Thư ký

(ký tên)

(ký tên)

ThS. Lê Đức Thắng

ThS. Trần Văn Thiện

Phản biện 1

Phản biện 2

(ký tên)

(ký tên)

ThS. Phan Thị Xuân Trang

ThS. Võ Văn Phúc

Cán bộ hướng dẫn

Chủ tịch Hội đồng

(ký tên)

(ký tên)

ThS. Trần Văn Thiện

TS. Ngô Hồ Anh Khôi

LỜI CẢM TẠ

Trước hết, em xin chân thành cảm ơn thầy hướng dẫn, thầy Trần Văn Thiện đã tận tình hướng dẫn, nhận xét và giải đáp trong quá trình em viết luận văn tốt nghiệp.

Em xin chân thành cảm ơn các thầy cô trường Đại học Nam Cần Thơ đã tận tình hướng dẫn và tạo điều kiện cho em học tập và phát triển tại trường.

Cuối cùng, em xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành tới gia đình và bạn bè đã giúp đỡ, động viên em trong quá trình nghiên cứu và thực hiện đồ án này.

Cần Thơ, ngày..... tháng 6 năm 2024

Người thực hiện

Trần Văn Thoại

TRANG CAM KẾT

Em đảm bảo rằng bài viết này dựa trên nghiên cứu của chính em, chưa được sử dụng trong bất kỳ bài viết nào khác cùng cấp. Em cam kết luận án này sẽ được hoàn thành trong khuôn khổ Dự án xây dựng Kho dữ liệu liên kết mở (LOD) về thông tin du lịch vùng Đồng bằng sông Cửu Long dưới sự hướng dẫn của Thạc sĩ Trần Văn Thiện.

Cần Thơ, ngày ..... tháng 6 năm 2024

Người thực hiện

Trần Văn Thoại

MỤC LỤC

LỜI CẢM ƠN	i
TRANG CAM KẾT	ii
MỤC LỤC	iii
DANH SÁCH BẢNG	viii
DANH SÁCH HÌNH.....	ix
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT	xi
CHƯƠNG 1	1
GIỚI THIỆU.....	1
1.1 Tổng quan về ngành du lịch DBSCL	1
1.1.1 Tình hình phát triển du lịch tại DBSCL	1
1.1.2 Đặc điểm kinh tế văn hóa	1
1.1.3 Tiềm năng du lịch.....	1
1.1.4 Những thách thức trong quản lý thông tin du lịch	1
1.2 Lý do chọn đề tài	1
1.2.1 Nhu Cầu Thực Tế Của Ngành Du Lịch.....	2
1.2.2 Lợi ích của Công Nghệ Linked Open Data (LOD)	2
1.2.3 Tận Dụng Nguồn Dữ Liệu Mở từ Wikipedia	3
1.2.4 Đóng Góp Cho Cộng Đồng và Sự Phát Triển Bền Vững	3
1.3 Tổng quan về Linked Open Data (LOD)	3
1.4 Lý Do Trích Xuất Dữ Liệu từ Wikipedia	4
1.4.1 Đa Dạng và Toàn Diện của Dữ Liệu	4
1.4.2 Tính Mở và Khả Năng Truy Cập	4
1.4.3 Tính Chính Xác và Độ Tin Cậy của Dữ Liệu.....	4
1.4.4 Khả Năng Tích Hợp và Liên Kết Dữ Liệu	5
1.4.5 Tiềm Năng cho Các Ứng Dụng và Nghiên Cứu	5
1.4.6 Các Thách Thức và Giải Pháp.....	5

1.5 Mục tiêu nghiên cứu.....	7
1.5.1 Xây Dựng Hệ Thống Kho Dữ Liệu Liên Kết Mở	7
1.5.2 Nâng Cao Trải Nghiệm Người Dùng	7
1.5.3 Tăng Cường Liên Kết Ngữ Nghĩa.....	8
1.5.4 Đánh Giá và Ứng Dụng Thực Tiễn	8
1.5.5 Đóng Góp Cho Nghiên Cứu và Phát Triển Công Nghệ.....	8
1.6 Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	8
1.6.1 Đối Tượng Nghiên Cứu.....	8
1.6.2 Phạm Vi Nghiên Cứu	10
1.7 Phương pháp nghiên cứu và ưu nhược điểm của đề tài	10
1.7.1 Phương pháp tiếp cận	10
1.7.2 Ưu điểm.....	10
1.7.3 Nhược điểm	11
CHƯƠNG 2.....	12
CƠ SỞ LÝ THUYẾT	12
2.1 Ontology	12
2.1.1 Khái niệm Ontology	12
2.1.2 Các thành phần trong Ontology	13
2.1.3 Tạo ra một Ontology	14
2.1.4 Ứng dụng Ontology.....	15
2.1.5 So sánh Ontology và CSDL	16
2.2 Linked Open Data (LOD).....	18
2.2.1 Khái niệm	18
2.2.2 Lợi ích của LOD.....	19
2.2.3 Các Công Nghệ và Tiêu Chuẩn trong LOD	20
2.2.4 Các ứng dụng của LOD.....	20
2.2.5 Thách Thức và Tương Lai của LOD	21
2.2.5.1 Thách Thức.....	21
2.2.5.2 Tương Lai.....	21

2.3 Web ngữ nghĩa (Semantic Web)	21
2.3.1 Định nghĩa của Web Ngữ Nghĩa	21
2.3.2 Kiến trúc của Web Ngữ Nghĩa	22
2.3.2.1 Mô hình ngữ nghĩa (Semantic Model)	22
2.3.2.2 Các thành phần cơ bản (Core Components).....	23
2.3.2.3 Giao thức và Tiêu chuẩn (Protocols and Standards)	23
2.3.2.4 Dịch vụ và Ứng dụng (Services and Applications).....	23
2.4 Wikipedia	24
2.4.1 Lịch Sử và Sự Phát Triển của Wikipedia	24
2.4.2 Cách Hoạt Động của Wikipedia	24
2.4.3 Dữ Liệu và Cấu Trúc của Wikipedia.....	24
2.4.4 Sự Phổ Biến và Ảnh Hưởng của Wikipedia.....	25
2.4.4.1 Sự phổ biến.....	25
2.4.4.2 Ảnh hưởng đến giáo dục và nghiên cứu.....	25
2.5. RDF	25
2.5.1. Khái niệm RDF	25
2.5.2. Các thành phần của RDF	26
2.6. RDFS (RDF Schema)	29
2.6.1. Giới thiệu về RDFS	29
2.6.2. Các đặc điểm	29
2.7. OWL	29
2.7.1. Khái niệm cơ bản về OWL.....	29
2.7.2. Tính năng của OWL	30
2.8. SPARQL.....	31
2.8.1. Khái niệm cơ bản về SPARQL	31
2.8.2 Các kiểu truy vấn SPARQL	31
2.9 Công cụ Protégé	32
2.9.1 Giới thiệu Protégé.....	32
2.9.2 Các đặc điểm của Protégé	32

2.10 Dbpedia	33
2.10.1 Đặc điểm của Dbpedia	34
2.10.2 Cấu trúc của Dbpedia	34
2.11 Thư viện SPARQLWrapper	35
CHƯƠNG 3.....	36
PHÂN TÍCH VÀ THIẾT KẾ ONTOLOGY DU LỊCH DBSCL.....	36
3.1 Phân tích chức năng Ontology	36
3.1.1 Mô hình xử lý	36
3.1.2 Các chức năng chính	36
3.1.3 Yêu cầu phi chức năng	37
3.2 Thiết kế Ontology du lịch DBSCL.....	38
3.2.1 Xây dựng cấu trúc của Ontology.....	38
3.2.1.1 Các lớp trong Ontology	39
3.2.1.2 Các Object Property trong Ontology.....	44
3.2.1.4 Domain và các range trong Ontology	46
3.2.1.5 Các tập luật trong ontology	46
3.2.2 Xây dựng hệ thống trích xuất dữ liệu.....	47
3.2.2.1 Trích xuất dữ liệu ăn uống	49
3.2.2.2 Trích xuất dữ liệu cơ sở lưu trú.....	50
3.2.2.3 Trích xuất dữ liệu Điểm Đến.....	51
3.2.2.4 Trích xuất dữ liệu Mua Sắm.....	54
3.2.2.5 Trích xuất dữ liệu Phương Tiện Vận Chuyển	56
3.2.3 Thêm dữ liệu vào Ontology.....	57
3.2.3.1 Đọc và Chuẩn Bị Dữ Liệu JSON	57
3.2.3.2 Thiết Lập Môi Trường RDF.....	57
3.2.3.3 Ánh Xạ Dữ Liệu JSON thành RDF:.....	57
3.2.3.4 Lưu Trữ RDF.....	58
3.3 Kịch bản thử nghiệm và kết quả.....	60
3.3.1 Tìm kiếm cụ thể theo từ khóa.....	60

3.3.2 Tra cứu điểm đến.....	63
3.3.3 Tra cứu ăn uống.....	64
3.3.4 Tra cứu cơ sở lưu trú	65
3.3.5 Tra cứu mua sắm	66
3.4 Đánh giá thực nghiệm dự án	68
3.4.1 So sánh tìm kiếm với Google	68
3.4.2 So sánh tìm kiếm với Tripadvisor	70
CHƯƠNG 4.....	73
KẾT LUẬN VÀ HƯỚNG PHÁT TRIỂN	73
4.1 Kết quả đạt được.....	73
4.1.1 Xây dựng Hệ thống Tự động Tạo Ontology	73
4.1.2 Phương pháp Trích xuất Dữ liệu từ Wikipedia	73
4.1.3 Đóng góp cho Kho Dữ liệu Liên kết Mở	73
4.1 Kết luận	74
4.1.1 Nhận xét	74
4.1.2 Ưu điểm.....	74
4.1.3 Nhược điểm	75
4.2 Hướng phát triển.....	76
TÀI LIỆU THAM KHẢO	79

DANH SÁCH BẢNG

<i>Bảng 2. 1: Ví dụ một số namespace phổ biến</i>	27
<i>Bảng 2. 2: Một số từ vựng RDF phổ biến</i>	29

DANH SÁCH HÌNH

Hình 2. 1: Ví dụ minh họa biểu diễn tri thức trong Ontology	13
Hình 2. 2: Kỹ thuật xử lý các câu hỏi	16
Hình 2. 3: Một phần Lod-cloud	19
Hình 2. 4: Web ngữ nghĩa giúp máy có thể khai thác tốt các thông tin trên website.....	22
Hình 2. 5: Minh họa các thành phần của ngôn ngữ Web ngữ nghĩa.	23
Hình 2. 6: Biểu đồ RDF đơn giản mô tả mối quan hệ.	26
Hình 2. 7: Ví dụ cấu trúc mệnh đề RDF	27
Hình 2. 8: Ví dụ về đồ thị rdf	28
Hình 2. 9: Ví dụ một owl:DatatypeProperty.....	30
Hình 2. 10: Ví dụ một câu truy vấn Sparql	31
Hình 2. 11: Giao diện chương trình Protégé	33
Hình 2. 12: Ví dụ một trang Dbpedia.....	34
Hình 3. 1: Mô hình xử lý.....	36
Hình 3. 2: Số lượng các lớp, thuộc tính trong ứng dụng	39
Hình 3. 3: Các lớp cha trong chương trình	40
Hình 3. 4: Các lớp con trong lưu_trú	40
Hình 3. 5: Các lớp con trong lớp mua_sắm.....	41
Hình 3. 6: Các lớp con trong lớp vận_chuyển.....	42
Hình 3. 7: Các lớp con trong lớp ăn_uống	42
Hình 3. 8: Các lớp con trong lớp điểm_đến	43
Hình 3. 9: Thuộc tính trong Object Property.....	44
Hình 3. 10: Các thuộc tính trong Data Property.....	45
Hình 3. 11: Một phần Ontograf trong ứng dụng	46
Hình 3. 12: Giao diện khi thêm mới một thực thể.....	46
Hình 3. 13: Tập luật trong chương trình rotégé	47
Hình 3. 14: Kết quả một phần sau khi chạy tập luật	47

<i>Hình 3. 15: Sơ đồ thuật toán trích xuất dữ liệu .....</i>	<i>49</i>
<i>Hình 3. 16: Ví dụ cấu trúc json .....</i>	<i>57</i>
<i>Hình 3. 17: Ví dụ ánh xạ các trường dữ liệu .....</i>	<i>58</i>
<i>Hình 3. 18: Ontology trước khi thêm dữ liệu .....</i>	<i>59</i>
<i>Hình 3. 19: Ontology sau khi thêm dữ liệu .....</i>	<i>60</i>
<i>Hình 3. 20: Tìm kiếm địa điểm theo từ khóa .....</i>	<i>61</i>
<i>Hình 3. 21: Kết quả tra cứu địa điểm du lịch theo từ khóa .....</i>	<i>62</i>
<i>Hình 3. 22: Kết quả hiển thị chi tiết địa điểm .....</i>	<i>63</i>
<i>Hình 3. 23: Kết quả hiển thị tra cứu theo điểm đến .....</i>	<i>64</i>
<i>Hình 3. 24: Kết quả hiển thị tra cứu theo ăn uống .....</i>	<i>65</i>
<i>Hình 3. 25: Kết quả hiển thị tra cứu theo cơ sở lưu trú .....</i>	<i>66</i>
<i>Hình 3. 26: Kết quả hiển thị tra cứu theo mua sắm .....</i>	<i>68</i>
<i>Hình 3. 27: Kết quả tìm kiếm từ khóa “Nhà Hàng Lion City” từ Google .....</i>	<i>69</i>
<i>Hình 3. 28: Kết quả tìm kiếm từ khóa “Nhà Hàng Lion City” từ ứng dụng ....</i>	<i>69</i>
<i>Hình 3. 29: Kết quả hiển thị khuyến nghị theo từ khóa “Nhà Hàng Lion City” từ ứng dụng .....</i>	<i>70</i>
<i>Hình 3. 30: Kết quả tìm kiếm từ khóa “Trung Tâm Thương Mại Cái Khế” từ Tripadvisor .....</i>	<i>71</i>
<i>Hình 3. 31: Kết quả tìm kiếm từ khóa “Trung Tâm Thương Mại Cái Khế” từ ứng dụng .....</i>	<i>71</i>
<i>Hình 3. 32: Kết quả hiển thị khuyến nghị theo từ khóa “Trung Tâm Thương Mại Cái Khế” từ ứng dụng .....</i>	<i>72</i>

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Giải thích
UC	Usecase
NSD	Người sử dụng
CSDL	Cơ sở dữ liệu
ĐBSCL	Đồng bằng sông Cửu Long
BGD&ĐT	Bộ Giáo dục và Đào tạo
RDF	Resource Description Framework
OWL	Web Ontology Language
Sparql	PARQL Protocol and RDF Query Language
LOD	Linked Open Data